

Πραγματική Ανάλυση

11-12-17

Πρόταση: Έστω X να είναι ένα σύνολο και έστω $f: X \rightarrow \mathbb{R}$,
να είναι συναρτηθείς.

Τότε ισχύουν τα εξής:

1) (κρίτήριο Cauchy)

Η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιόμορφα αν και μόνο αν $\forall \epsilon > 0$

$\exists n_0 \in \mathbb{N}$ και $\forall n \in \mathbb{N}$, $k \in \mathbb{N}$ με $n \geq n_0$ να ισχύει
 $|f_n(x) + f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+k}(x)| < \epsilon \quad \forall x \in X$.

2) (κρίτήριο Weierstrass)

Αν ισχύει ότι: $\sum_{n=1}^{+\infty} \sup_{x \in X} |f_n(x)| < +\infty$, τότε η

$\sum_{n=1}^{+\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιόμορφα.

Απόδειξη

1) για το αντίστροφο

Υποθέτουμε ότι ισχύει το κριτήριο Cauchy και θα δείξουμε
ότι: η $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιόμορφα. Αρκεί, να δείξουμε

ότι η (S_n) των μερικών αθροισμάτων της (f_n) είναι ομοιόμορφα βασική. Με τον ορισμό της ομοιόμορφης βασικότητας.

Έστω $\epsilon_0 > 0$. Από το κριτήριο Cauchy $\exists n_0 \in \mathbb{N}$, για κάθε $n \geq n_0$
και για κάθε $k \in \mathbb{N}$ ισχύει:

$$|f_n(x) + f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+k}(x)| < \epsilon_0, \quad \forall x \in X.$$

Θα ισχύει και το $n_0 + 1$.

Έστω τυχόν $n \in \mathbb{N}$, $n \geq n_0 + 1$. Έστω τυχόν $k \in \mathbb{N}$. Θέτουμε
με $m = n + k$. Τότε, $m \geq n \geq n_0 + 1$. Από το κριτήριο Cauchy
για τα n και k παίρνουμε:

$$|f_n(x) + f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+k}(x)| < \epsilon_0, \quad \forall x \in X$$

$$\Leftrightarrow |(f_1 + f_2 + \dots + f_{n+k}(x)) - (f_1(x) + \dots + f_{n-1}(x))| < \epsilon_0$$

$\forall x \in X$

$$\Leftrightarrow |S_m(x) - S_{n-1}(x)| < \epsilon_0, \forall x \in X, \text{ όπου } n \geq n_0 + 1 \Rightarrow \\ \Rightarrow n-1 \geq n_0 \text{ και } m \geq n \Rightarrow m \geq n-1$$

Ανλδι, δείξατε ότι $\forall m \in \mathbb{N}, \forall n \in \mathbb{N}$ με $m \geq n-1 \geq n_0$ έχουμε:

$$|S_m(x) - S_{n-1}(x)| < \epsilon_0, \forall x \in X$$

As θέαμε $v = n-1$.

$$\forall m, v \in \mathbb{N} \quad m \geq v \geq n_0 \text{ έχουμε } |S_m(x) - S_v(x)| < \epsilon_0, \forall x \in X$$

Αυτό ισχύει $\forall \epsilon > 0$. Άρα, η (S_n) είναι ομοίωρφα βασική (από τον ορισμό). Άρα, αφού η (S_n) είναι ομοίωρφα βασική, έπεται (από πρόταση) ότι η (S_n) συγκλίνει ομοίωρφα, που ακριβώς σημαίνει ότι η

$$\sum_{n=1}^{+\infty} f_n \text{ συγκλίνει ομοίωρφα.}$$

2) Θέαμε $a_1 = \sup_{x \in X} |f_1(x)|, a_2 = \sup_{x \in X} |f_1(x)| + \sup_{x \in X} |f_2(x)|$

$$a_n = \sup_{x \in X} |f_1(x)| + \dots + \sup_{x \in X} |f_n(x)|$$

Άρα, η (a_n) συγκλίνει. Άρα, η (a_n) είναι βασική.

- Έστω $\epsilon_0 > 0$. Αφού, η (a_n) είναι βασική έπεται ότι $\exists n_0 \in \mathbb{N}, \forall n, m \in \mathbb{N}$ με $m, n \geq n_0$ να ισχύει $|a_n - a_m| < \epsilon_0$.

Θα ισχύει και για το $n_0 + 1$. Παίρνω $n \geq n_0, n \in \mathbb{N}, m \geq n$. Τότε, $m = n + k$ για $k \in \mathbb{N}$.

$$\text{Άρα, } |a_m - a_{n-1}| < \epsilon_0, \text{ γιατί } m \geq n \geq n_0 \left. \vphantom{|a_m - a_{n-1}|} \right\} \Rightarrow \\ n \geq n_0 + 1 \Rightarrow n-1 \geq n_0$$

$$\Rightarrow \sup_{x \in X} |f_n(x)| + \sup_{x \in X} |f_{n+1}(x)| + \dots + \sup_{x \in X} |f_{n+k}(x)| < \epsilon_0 \quad (1)$$

Όπως

$$|f_n(x) + f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+k}(x)| \stackrel{\text{τριγωνοίωση}}{\leq} |f_n(x)| + \dots + |f_{n+k}(x)| \\ \leq \sup_{x \in X} |f_n(x)| + \dots + \sup_{x \in X} |f_{n+k}(x)| \quad (2)$$

$$\text{Από τις (1), (2) } \Rightarrow |f_n(x) + f_{n+1}(x) + \dots + f_{n+k}(x)| < \epsilon_0 \\ \forall x \in X$$

Από αυτό ισχύει, $\forall \epsilon > 0$ ισχύει το κριτήριο Cauchy, από το προηγούμενο η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιόμορφα. $\square$

Παρατήρηση: Έστω X να είναι σύνολο και έστω $f_n: X \rightarrow \mathbb{R}$ να είναι συναρτήσεις για $n=1, 2, \dots$. Έστω (S_n) να είναι ακολουθία μερικών αθροισμάτων της (f_n) . Υποθέτουμε ότι η σειρά

$\sum_{n=1}^{\infty} f_n$ συγκλίνει ομοιόμορφα. Αυτό σημαίνει εφ' όψει ότι η ακολουθία (S_n) συγκλίνει ομοιόμορφα. Έστω ότι $S_n \xrightarrow{u} f$. Η f είναι μοναδική. Από $S_n \xrightarrow{u} f \Rightarrow S_n \xrightarrow{p} f$ από γνωστή πρόταση. Αυτό σημαίνει ότι: $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} S_n(x)$, $\forall x \in X$.

$$\text{Άρα, } f(x) = \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\sum_{v=1}^n f_v(x) \right) = \sum_{n=1}^{\infty} f_n(x) \quad (1)$$

Αλλά,

$$f = \sum_{n=1}^{\infty} f_n \text{ (εφ' όψει)} \quad (2)$$

Από τις σχέσεις (1), (2) έπεται ότι: $\left(\sum_{n=1}^{\infty} f_n \right)(x) = \sum_{n=1}^{\infty} f_n(x)$, $\forall x \in X$

Ομοιόμορφη συνέχεια και ολοκλήρωμα

$f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$, Riemann ολοκληρώσιμη. Από f $m > 0$:
 f φραγμένη

$$|f(x)| \leq m, \forall x \in [a, b]$$

Τότε: $\left| \int_a^b f(x) dx \right| \leq m(b-a)$

ο. γενίκευση!

Έστω Π να είναι ένα κλειστό ορθογώνιο του $\mathbb{R}^n$.
 Έστω $f: \Pi \rightarrow \mathbb{R}$ να είναι μια Riemann ολοκληρώσιμη

επιάρτηση: Έστω $M \in \mathbb{R} : |f(x)| \leq M, \forall x \in \Pi$

Τότε ισχύει:

$$\mu \in \mathbb{R} : x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$$

$$\left| \int_{\Pi} f(x) dx \right| \leq M \cdot V(\Pi), \text{ όπου}$$

αν $\Pi = [a_1, b_1] \times [a_2, b_2] \times \dots \times [a_n, b_n]$ ισχύει

$$V(\Pi) = (b_1 - a_1)(b_2 - a_2) \dots (b_n - a_n) = m(\Pi)$$

Πρόταση: Έστω Π να είναι ένα κλειστό ορθογώνιο του $\mathbb{R}^n$.

Έστω $f_n, f : \Pi \rightarrow \mathbb{R}, n=1, 2, \dots$ να είναι Riemann-ολοκληρώσιμες συναρτήσεις. Υποθέτουμε ότι $f_n \xrightarrow{u} f$

Τότε ισχύει:

$$\int_{\Pi} f(x) dx = \lim_{n \rightarrow +\infty} \int_{\Pi} f_n(x) dx$$

Απόδειξη:

$$\left| \int_{\Pi} f_n(x) dx - \int_{\Pi} f(x) dx \right| = \left| \int_{\Pi} (f_n(x) - f(x)) dx \right| \quad (1)$$

Αφού $f_n \xrightarrow{u} f \Rightarrow \sup_{x \in \Pi} |f_n(x) - f(x)| \rightarrow 0$, από προ-
(2)

τιση που έχουμε δείξει.

Από την προηγούμενη ανισότητα η f_n, f είναι Riemann-ολοκληρώσιμες για $n=1, 2, \dots$

$$\left| \int_{\Pi} (f_n(x) - f(x)) dx \right| \leq \sup_{x \in \Pi} |f_n(x) - f(x)| V(\Pi) \quad (3)$$

όπου πάρουμε σαν $M = \sup_{x \in \Pi} |f_n(x) - f(x)|$

Αφού, $\sup_{x \in \Pi} |f_n(x) - f(x)| \rightarrow 0 \Rightarrow V(\Pi) \sup_{x \in \Pi} |f_n(x) - f(x)| \rightarrow 0$

(4)

Από τις (3), (4) προκύπτει ότι:

$$\left| \int_{\pi}^{\pi} (f_n(x) - f(x)) dx \right| \rightarrow 0 \Rightarrow \int_{\pi}^{\pi} (f_n(x) - f(x)) dx \rightarrow 0$$

$|x_n| \rightarrow 0 \Leftrightarrow x_n \rightarrow 0$
από το 1ο !

$$\Rightarrow \int_{\pi}^{\pi} f_n(x) dx - \int_{\pi}^{\pi} f(x) dx \rightarrow 0$$

Άρα,

$$\int_{\pi}^{\pi} f_n(x) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{\pi}^{\pi} f(x) dx$$

□